

Školitelský posudek na bakalářskou práci Magdaleny Pilařové na téma „Variabilita složení potravy kulíška nejmenšího (*Glaucidium passerinum*) a krahujce obecného (*Accipiter nisus*) v západní Palearktidě“

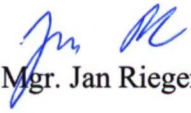
Složení potravy ptačích predátorů může v rámci areálu vykazovat značnou variabilitu. Hlavním cílem bakalářské práce bylo na základě literárních dat porovnat geografickou variabilitu ve složení potravy dvou lesních druhů, které často vykazují syntopický výskyt. Zároveň se jedná o porovnání soumravního a denního predátora, což může přinést zajímavé výsledky (díky odlišné potravní nabídce způsobené různou aktivitou jednotlivých kořistí). Výsledkem práce studentky je unikátní porovnání složení potravy krahujce obecného a kulíška nejmenšího na území Evropy.

Práce s literárními prameny vyžaduje systematické úsilí, které studentka nepochybně vykazovala. Oceňuji zejména ochotu sběru dat na druhové úrovni, což obvykle přináší řadu úskalí – ne všechny prameny jsou použitelné a pokud ano, je třeba počty jedinců v potravě zpravidla získat z procentických údajů nebo textových částí článku. Nesourodost literárních zdrojů pak přináší nekonečnou variabilitu potíží. Přesto se studentce podařilo vytvořit smysluplný datový soubor, který bylo možné propojit se stávajícím souborem školitele pro další ptačí predátory. Díky tomu bylo možné porovnat potravní niku kulíška a krahujce v kontextu dalších ptačích predátorů.

Těžištěm bakalářské práce je meta-analýza složení potravy kulíška a krahujce. Na základě druhové tabulky bylo možné provést analýzu vlivu vybraných faktorů na diverzitu ve složení potravy a střední hmotnost kořisti a také analyzovat variabilitu vybraných skupin kořistí. Výsledky pokládám za velmi zajímavé a inovativní. Zajímavý je například pokles hmotnosti ptačí kořisti severním směrem u krahujce, který lze vysvětlit pozitivní korelací zastoupení menších druhů čeledi Fringillidae se zeměpisnou šířkou. Dalším zajímavým výsledkem je nižší zastoupení čeledi Turdidae v potravě krahujce během hnízdní sezóny důsledkem separace rodičovských povinností. Zároveň je třeba si uvědomit logická omezení získaného datasetu. Vzhledem k tomu, že se jedná o studii na velké geografické škále, nelze očekávat vysvětlení veškeré variability v datovém souboru. Složení potravy je na lokální úrovni přímo závislé na potravní nabídce, kterou však z publikovaných studií není možné získat. Proto se autorka soustředila na vybrané faktory na globální úrovni, u kterých bylo možné zaručit jejich dostatečnou přesnost (např. koordináty, nadmořská výška, hnízdní/mimohnízdni sezóna).

Během sběru dat, jejich analýzy i sepisování práce jsem u studentky sledoval neobvyklou píli a vstřícnost ke komentářům školitele. Díky tomu se myslím podařilo

z datového souboru získat hlavní trendy a smysluplně je interpretovat na základě literárních údajů. Jsem si vědom toho, že jsem studentce zadal nelehký úkol a jsem příjemně překvapen výsledky jejího snažení. Domnívám se, že autorka položila základ pro zajímavou publikaci. Autorka se během vytváření bakalářské práce navíc věnovala terénnímu výzkumu, který bude základem její magisterské práce. Předložená studie tedy vhodně doplnila znalosti studentky o ekologii kulíška nejmenšího, který bude v následujících letech předmětem jejího zájmu. Pokud bych měl zmínit nedostatky studentky, pak snad jen to, že v některých fázích (např. tvorba úvodu) bylo možné sledovat celkovou únavu studentky a tedy i toku myšlenek, což je nedílným průvodním jevem při vytváření studentských prací. Kritiku tedy plně přenechávám oponentovi a práci plně doporučuji k obhajobě.

doc. Mgr. Jan Riegert, Ph.D.

V Českých Budějovicích, 15.1.2020